

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INSTITUTI ZINTPK ZA DRUŽBE V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE

Katja Mihelič Sušnik
Svetovalka senata Komisije

www.kpk-rs.si

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

URNIK

10.00 – 11.00 Premožensko stanje in nasprotje interesov

11.00 – 11.15 ODMOR

11.15 – 12.15 Zaščita prijaviteljev in integriteta

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INSTITUTI

- Premoženjsko stanje
- Nasprotje interesov
- Zaščita prijaviteljev
- Integriteta

PREMOŽENJSKO STANJE - ZAVEZANCI

Zavezanci za prijavo premoženjskega stanja po določbah ZIntPK so:

- **poslovodne osebe in člani organov nadzora v gospodarskih družbah, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv,**
- **osebe, odgovorne za javna naročila**

- **62. člen ZSDH-1**

Člani uprave SDH, člani nadzornega sveta SDH, prokuristi SDH in pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto so zavezanci za nadzor nad premoženjskim stanjem po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Enako velja za člane uprav, člane organov nadzora in prokuriste gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

PREMOŽENJSKO STANJE - OBVEZNOSTI

- Zavezanec mora **najpozneje v enem mesecu po nastopu in po prenehanju funkcije ali dela** Komisiji sporočiti podatke o svojem premoženjskem stanju **na dan nastopa oziroma prenehanja funkcije**. Podatke o premoženjskem stanju morajo zavezanci Komisiji sporočiti tudi **leto dni po prenehanju funkcije ali dela**. – **eUprava – TUDI ČE STE PONOVO IMENOVANI, PRIJAVITE CELOTNO PREMOŽENJSKO STANJE OB NASTOPU** in ne zgolj spremembo funkcije. Torej ob vsakem ponovnem ali novem imenovanju, prijavite celotno premoženjsko stanje.
- **Osebe, odgovorne za javna naročila**, Komisiji sporočijo podatke o svojem premoženjskem stanju na dan 31. decembra do 31. januarja za preteklo leto, če so v preteklem koledarskem letu sodelovale v postopku javnega naročanja, kot je opredeljen v 10. točki 4. člena tega zakona. – **eUprava**
- **Organi ali organizacije javnega sektorja, pri katerih delujejo zavezanci**, Komisiji posredujejo seznam zavezancev za prijavo premoženjskega stanja v 30 dneh po vsaki spremembi. Naročniki, ki poslujejo po predpisih, ki urejajo javno naročanje, Komisiji posredujejo seznam zavezancev do 31. januarja za preteklo leto. – [obrazec na spletni strani Komisije](#)

PREMOŽENJSKO STANJE – POROČANJE SPREMEMB

- Zavezanec mora **Komisiji v roku 30 dni po nastanku sporočiti naslednje spremembe:**
 - **osebno ime – NE SPOROČATE, KER ZAJAMEMO SAMI**
 - **podatki o funkciji oziroma delu, ki ga opravljate in na podlagi katerega imate status zavezanca (npr. poklicno/nepoklicno)**
 - **podatki o drugih funkcijah oziroma dejavnostih, ki jih opravljate (npr. postanete lastnik družbe, prokurist, s.p., postanete član nadzornega sveta gospodarske družbe...)**
- Zavezanec mora **Komisiji najkasneje do 31. januarja v naslednjem letu po nastanku sporočiti spremembe v enotah premoženja le, če spremembe presegajo določeno vrednost, ki pomeni doseganje praga za poročanje premoženjskega stanja teh enot; pri že prijavljenih enotah premoženja pa takrat, ko se te enote povečajo ali zmanjšajo za več kot 10.000 eur.**

PREMOŽENJSKO STANJE – poročanje

POSLOVODNA OSEBA	POSLOVODNA OSEBA GOSPODARSKE DRUŽBE
------------------	-------------------------------------

**Po novem ne bo več možnosti izbire
poslovodna oseba – VRŠILEC DOLŽNOSTI**

ČLAN ORGANA NADZORA	ČLAN ORGANA NADZORA GOSPODARSKE DRUŽBE SDH
ČLAN ORGANA NADZORA	ČLAN ORGANA NADZORA GOSPODARSKE DRUŽBE, V KATERI IMA SDH PREVLADUJOČ VPLIV
ČLAN ORGANA NADZORA	ČLAN ORGANA NADZORA V JAVNEM PODJETJU IN GOSPODARSKI DRUŽBI, V KATERI IMA DRŽAVA ALI LOKALNA SKUPNOST VEČINSKI DELEŽ ALI PREVLADUJOČ VPLIV

PREMOŽENJSKO STANJE – poročanje

POOBLAŠČENEC ZA SKLADNOST POSLOVANJA IN INTEGRITETO	POOBLAŠČENEC ZA SKLADNOST POSLOVANJA IN INTEGRITETO SDH
--	--

PROKURIST	PROKURIST SDH (to bo nova izbira – sedaj je prokurist gospodarske družbe)
PROKURIST	PROKURIST GOSPODARSKE DRUŽBE, V KATERI IMA SDH PREVLADUJOČ VPLIV

PREMOŽENJSKO STANJE – zaznano iz prakse

- Nepravilna oddaja obrazca: od 1. junija 2020 je poročanje premoženjskega stanja Komisiji možno le preko portala eUprava, za uporabo katerega je pogoj digitalno potrdilo in SI-PASS.
- V primeru tehničnih težav z obrazcem lahko zavezanci pokličejo Enotni kontaktni center (EKC) - MNZJU na telefonsko številko 080 2002 ali pošljejo vprašanje na ekc@gov.si. Komisija pa nudi pomoč zavezancem pri vsebinskih vprašanjih.
- Največkrat na poročanje pozabljajo zavezanci, ki niso zaposleni v javnem sektorju in sodelujejo v postopkih javnega naročanja. Ostali zavezanci pa pogosto pozabljajo na poročanje po letu dni od prenehanja funkcije.
- Pri izpolnjevanju obrazca je nujna natančnost – na primer iz zbirnega seznama morajo zavezanci izbrati pravilno funkcijo, ki jo opravljajo, in ne »prve«, ki se pokaže. Ob vsebinskih dilemah lahko preverijo odgovore na najpogostejša vprašanja, [povezana s premoženjskim stanjem](#), oziroma se v času uradnih ur obrnejo na Komisijo. **POZOR: vršilci dolžnosti**

PREMOŽENJSKO STANJE – vaša vprašanja

- Zanimal bi me način vnosa za poročanje stanja glede sredstev vloženih v ETF (akumulacijski ali neakumulacijski) in kriptovalute? Je potrebno poročati tudi stanje na kreditni kartici kot dolg?
- Velja, da vložek v ETF poročate, če je ta več kot 10.000 EUR, enako velja za kriptovalute (rubrika 14. v obrazcu za poročanje, ker nimajo svoje rubrike); glede kreditne kartice - če je dolg večji od 10.000 eur bi morali poročati - ker gre za način kratkoročnega kreditiranja.
- Glede vlaganj v sklade, vrednostni papirji - začetno stanje se poroča zgolj, če skupna vrednost naložbe preseže 10.000 EUR – v obrazcu se zbira kumulativna vrednost, glede na vaše vnose posameznih naložb – bodisi v posamezne delnice ali sklade (kjer vnašate oznake)
- Glede poročanja sprememb – pri izplačilih ali razporejanju sredstev znotraj varčevanj, skladov, ipd. – poročate zgolj kadar imate izplačilo v višini nad 10.000 EUR.
- Poročanje sprememb – logika kontne knjižbe/protivknjižbe – primer: nakup nepremičnine – poročate pridobitev nepremičnine, pridobitev dolga (kredit), priliv na račun (izplačilo kredita) in odliv z računa (plačilo nepremičnine).

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

NASPROTJE INTERESOV IN SUBSIDIARNOST UPORABE ZIntPK

ZIntPK velja za javni sektor, če drug zakon vprašanj, ki so urejena s tem zakonom, ne ureja drugače.

Sistemsko pojasnilo o nasprotju interesov:

https://www.kpk-rs.si/kpk/wp-content/uploads/2022/05/Sistemsko_pojasnilo_o_nasprotju_int.pdf

➤ Ali sem uradna oseba ali zunanji član po določbah ZIntPK?

- ✓ specialni predpisi, ki področje urejajo materialnopravno za posamezne skupine zavezancev (npr. za uradnike in uradnike na položaju 100. člen ZJU, strokovno tehnična delovna mesta pa ZIntPK) ali postopkovno (ZUP, ZJN, ZKP).
- ✓ Med uradne osebe spadajo: poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost člani uprave in nadzornega sveta SDH ter družb v upravljanju SDH.
- ✓ Za zaposlene v družbah v upravljanju SDH določbe ZIntPK ne veljajo – interna pravila in smernice SDH.

- ✓ določbe ZIntPK glede nasprotja interesov se uporabljajo za postopke, v katerih izločitev uradne osebe NI urejena z drugim zakonom ("dvojna subsidiarnost")
- **Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) – postopki javnega naročanja – 91. člen (Dkom) – evidenčna naročila - ZIntPK**
- **Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1K) – novi členi glede povezanih oseb, ki veljajo za člane organov upravljanja in nadzora v družbah po ZGD – se uporabljajo določbe tako ZIntPK kot ZGD-1K**

Specifičnosti po določbah ZSDH-1 (59. člen)

Člani uprave SDH, člani nadzornega sveta SDH, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije, pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto in člani posvetovalnih teles SDH morajo pri svojem delu skladno s tem zakonom razkriti okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in se morajo **dosledno izogibati nasprotju interesov, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.**

Posameznik, ki pri opravljanju svojega dela zazna okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, mora te okoliščine **nemudoma** razkriti in se izločiti iz nadaljnjega dela, vplivanja ali odločanja o zadevi ali pa **zahtevati, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ skladno s petim odstavkom tega člena.** Do odločitve, ki jo mora organ iz petega odstavka tega člena sprejeti v **petih delovnih dneh** po prejemu zahteve, posameznik ne sme opravljati dela pri zadevi ali o njej odločati, razen če bi zaradi odlašanja nastala velika poslovna škoda.

Specifičnosti po določbah ZSDH-1 (59. člen)

(5) Za odločanje po prejšnjem odstavku je pristojna oseba ali organ:

- za zaposlenega (razen poslovnega pooblaščenca) v SDH;
- **za člana uprave SDH, predsednika uprave SDH, poslovnega pooblaščenca ali prokurista nadzorni svet SDH;**
- **za člana nadzornega sveta SDH, vključno s predsednikom, drugi člani nadzornega sveta SDH z glasovanjem;**
- za člana kadrovske komisije uprava SDH;
- za pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto nadzorni svet SDH;
- za zunanjega sodelavca ali svetovalca oseba, ki je skrbnik pogodbe, ali na njen predlog uprava SDH.

(6) Postopek razkritja nasprotja interesov, samoizločitve ali odločanja skladno s prejšnjim odstavkom mora biti **pisno dokumentiran in obrazložen**. O vsakem tovrstnem dogodku mora biti najpozneje v treh dneh obveščen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(7) Pri odločanju v povezavi z nasprotjem interesov po tem členu lahko posameznik ali organ iz petega odstavka tega člena pridobi predhodno mnenje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

(8) Za obravnavo sumov kršitev dolžnega izogibanja nasprotju interesov poslovodnih oseb, članov organov upravljanja, vodenja in nadzora v SDH in družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, po tem členu, je pristojna Komisija za preprečevanje korupcije.

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

NASPROTJE INTERESOV

okoliščine, v katerih **zasebni interes uradne osebe** ali osebe, ki jo subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanjega člana komisije, sveta, delovnih skupin ali drugega primerljivega telesa, vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje **njenih javnih nalog**

OKOLIŠČINE NASPROTJA INTERESOV

➤ **Okoliščine lahko izhajajo oziroma so lahko splet enega ali več dejavnikov:**

- **Družinski člani**
- **Osebni stiki** (zasebnopravne narave)
- **Poslovni stiki** (stiki pri opravljanju dela oziroma v zvezi z nalogami; poslovno razmerje, nekdanja zaposlitev, avtorske pogodbe ipd.)
- **Politični stiki** - dejavnost političnih strank (organi stranke, ne zgolj članstvo)

Pri stikih je pomembna **NJIHOVA INTENZIVNOST!** Za družinske člane je predpostavljena dovolj velika intenzivnost stika.

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

POMEMBNO

- Čas zaznave (pravočasnost) in obveščanje
- Pisnost in obrazloženost
- Izločitev v celoti - PAZI vplivanje, notranje informacije, ipd.

ZAŠČITA PRIJAVITELJEV

Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri) z namenom zaščite javnega interesa določa:

- načine in postopke za prijavo in obravnavo kršitev predpisov, za katere so posamezniki izvedeli v delovnem okolju:
 - notranja prijavna pot,
 - zunanja prijavna pot,
 - javno razkritje kršitev;
- zaščitne in podporne ukrepe zaradi preprečitve ali odprave povračilnih ukrepov;
- pristojnosti Komisije za preprečevanje korupcije;
- kazenske določbe (prekrški).

KDO JE PRIJAVITELJ V SKLADU Z ZZPri?

Prijavitelj ali prijaviteljica je fizična oseba, ki prijavi ali javno razkrije informacije o kršitvi, pridobljene v svojem delovnem okolju.

Delovno okolje je sedanje ali preteklo delovno in podobno razmerje v zasebnem ali javnem sektorju, v okviru katerega posameznik pridobi informacije o kršitvi in v okviru katerega bi lahko tak posameznik utrpel povračilne ukrepe, če bi tako kršitev prijavil.

Delovno in podobno razmerje je delovno razmerje, lahko pa tudi razmerje zunaj delovnega razmerja, če gre za prostovoljstvo, pripravništvo, vajeništvo, pogodbeno delo, študentsko delo, sodelovanje v razpisnih postopkih v vlogi kandidata, opravljanje funkcije, izvrševanje upravičenj, nalog in pooblastil delničarja, člana nadzornega ali upravnega organa subjekta, kot tudi vsako drugo sodelovanje v dejavnosti pravne ali fizične osebe, ki jo izvajajo samozaposlene osebe na podlagi pogodbe, ali delo pod nadzorom in vodstvom zunanjih izvajalcev, podizvajalcev ali dobaviteljev, ne glede na plačilo in ne glede na to, ali se je razmerje že končalo ali se šele vzpostavlja s postopkom zaposlovanja ali s pogajanjem pred podpisom pogodbe.

UPRAVIČENOST DO ZAŠČITE PO ZZPri

- Prijavitelj je do zaščite po ZZPri upravičen, če je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da so bile prijavljene informacije o kršitvah ob prijavi **resnične**, in je podal **notranjo prijavo, zunanjo prijavo ali javno razkril informacije o kršitvah** v skladu z določbami ZZPri.
- Prijavitelj do zaščite po ZZPri upravičen, če je od prenehanja kršitve minilo manj kot **dve leti**.
- Do zaščite po ZZPri je upravičen tudi prijavitelj, ki je prijavo podal **anonimno**, pa je bila kasneje njegova identiteta razkrita.
- Do zaščite po ZZPri so upravičeni tudi **posredniki in povezane osebe**, če je verjetno, da so ali bi lahko bili zaradi povezanosti s prijaviteljem zoper njih uvedeni povračilni ukrepi.
- Zaščita prijaviteljev po ZZPri velja tudi za prijavitelje kaznivih dejanj in prijavitelje kršitev na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

PREDNOSTI NOTRANJE OBRAVNAVE KRŠITEV

- spodbujanje zaznave in prijavljanja kršitev;
- obravnava in odprava kršitev interno, brez vključitve zunanjih nadzornih organov;
- hitrejša odprava kršitev;
- nižji stroški za zavezanca;
- ohranitev ugleda zavezanca;
- krepitev poslovne integritete in integritete v delovnem okolju.

SISTEM NOTRANJEGA PRIJAVLJANJA

- **Notranja pot za prijavo kršitev** se vzpostavi tako, da se:
 - določi poseben elektronski naslov in telefonsko številko ali druge kontaktne podatke za prejem prijav,
 - določi ukrepe za preprečitev razkritja identitete prijavitelja,
 - izmed zaposlenih imenuje zaupnika,
 - sprejme poseben notranji akt,
 - o notranji prijavni poti na primeren način seznanijo vse potencialne prijavitelje.
- **Zavezanci** za vzpostavitev notranje poti za prijavo so subjekti v javnem in zasebnem sektorju s 50 ali več zaposlenimi.
- Zakonske **izjeme** glede zavezancev

OBVEŠČANJE O NOTRANJI POTI ZA PRIJAVO

Zavezanec zagotovi enostavno in pregledno dostopne informacije o načinu uporabe notranjih poti za prijavo in o notranjem aktu.

Obveščanje:

- intranet oziroma drug notranje-informacijski sistem;
- oglasna deska;
- periodično obveščanje vseh zaposlenih po službeni pošti.

ZAUPNIK

Zavezanci za vzpostavitev notranje poti za prijavo **izmed zaposlenih** imenujejo zaupnika. Zavezanci lahko za prejem in evidentiranje prijav določijo tudi administrativno osebje ali informacijsko podprt način prejema in evidentiranja prijav.

Priporočila:

- zaupnik je zaupanja vredna oseba (uživa ugled tako pri vodstvu kot pri zaposlenih);
- zaupnik je oseba, ki je dalj časa zaposlena pri zavezancu;
- zaupnik dobro pozna organizacijo in delo notranjih enot zavezanca.

Nalog zaupnika **se ne more prenesti** na druge osebe (izjema: sprejemanje prijav).

NALOGE ZAUPNIKA

- sprejema in obravnava notranje prijave;
- varuje identiteto prijavitelja;
- komunicira s prijaviteljem;
- prijavitelju nudi celovite informacije o zaščitnih in podpornih ukrepih in drugih pravnih možnostih;
- prijavitelju izda potrdilo o vloženi prijavi oziroma zagotovi dokazila iz postopka s prijavo;
- preizkusi in obravnava notranjo prijavo v skladu z ZZPri in notranjim aktom zavezanca;
- izdelava poročilo, predlaga ukrepe za odpravo kršitev in o tem obvesti vodstvo zavezanca.

NALOGE ZAUPNIKA V ZVEZI Z ZAŠČITO PRIJAVITELJA

Zaupnik prijavitelju, ki je deležen povračilnih ukrepov, nudi informacije o pravnih možnostih in mu pomaga v upravnih in sodnih postopkih zaradi povračilnih ukrepov, in sicer tako, da

- prijavitelju **nudi celovite informacije** o zaščitnih in podpornih ukrepih in drugih pravnih možnostih, ki so primerni glede na vrsto konkretnih povračilnih ukrepov;
- prijavitelju **izda potrdilo** o vloženi prijavi oziroma **zagotovi dokazila** iz postopka s prijavo, ki jih prijavitelj potrebuje v nadaljnjih postopkih v zvezi s povračilnimi ukrepi;
- v kolikor prijavitelj ocenjuje, da za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov potrebuje **potrdilo o upravičenosti do zaščite** po ZZPri, ga zaupnik usmeri na **Komisijo za preprečevanje korupcije**, s katero se zaupnik lahko tudi **posvetuje** glede konkretnih možnosti zaščite prijavitelja.

PREDHODNI PREIZKUS NOTRANJE PRIJAVE

Zaupnik v roku **sedmih dni od prejema prijave** izvede predhodni preizkus prijave in preveri, ali so izpolnjene naslednje predpostavke:

- prijavitelj je fizična oseba;
- prijavitelj je zaposlen pri subjektu oziroma je prostovoljec, pripravnik, pogodbeni delavec, študent ali oseba, ki sodeluje v razpisnih postopkih v vlogi kandidata, in sicer ne glede na to, ali se je razmerje že končalo ali se šele vzpostavlja s postopkom zaposlovanja ali pogajanja pred podpisom pogodbe;
- prijavitelj prijavlja kršitev oziroma sum o dejanski ali morebitni kršitvi predpisov, ki se je ali se bo zelo verjetno zgodila;
- prijava ni očitno neutemeljena.
- prijavljena kršitev še traja oziroma je prenehala pred manj kot dvema letoma.

OBRAVNAVA NOTRANJE PRIJAVE

- Zaupnik obravnava prijavo skrbno, zaupno in samostojno ter pri tem ni vezan na navodila v posamezni zadevi.
- Zaupnik mora ukreniti vse, kar je potrebno za prenehanje kršitve.
- Če za prenehanje kršitve ali odpravo posledic kršitve ni pristojen, s prijavo in predlogi ukrepov seznanjeni osebe ali notranje organizacijske enote, ki so odgovorne za odpravo kršitve.
- Zaupnik praviloma obravnava prijave po vrstnem redu prejema. Zavezanec lahko v notranjem aktu določi tudi prednostno obravnavo prijav glede na težo posledice kršitve.

OBRAVNAVA NOTRANJE PRIJAVE

- identifikacija in odprava konkretne kršitve ter sprejetje ukrepov za preprečevanje nastanka bodočih podobnih kršitev v delovnem okolju zavezanca;
- postopek zaupnika pri obravnavi notranje prijave ni namenjen obravnavi ali dokazovanju odgovornosti povzročitelja kršitve ali njegovemu morebitnemu kaznovanju, saj o tem samostojno odločajo drugi (npr. predstojnik oziroma vodstvo zavezanca v ločeno urejenem postopku);
- pri obravnavi notranje prijave gre za **neformalni postopek**, usmerjen v odpravo prijavljenih kršitev (ne uporablja se ZUP ali drug postopkovni zakon).

ZAKLJUČEK OBRAVNAVE NOTRANJE PRIJAVE

Zaupnik ob koncu obravnave notranje prijave, najpozneje pa **v treh mesecih od prejema prijave**, prijavitelja **obvesti** o utemeljenosti prijave, predlaganih in izvedenih ukrepih, izidu postopka oziroma o stanju postopka z notranjo prijavo, če postopki za odpravo kršitev po treh mesecih še niso končani.

Zaupnik po podaji povratne informacije prijavitelju pripravi **poročilo vodstvu zavezanca**. V poročilu opiše prijavljeno kršitev, predlagane in izvedene ukrepe za njeno odpravo in oceni tveganje bodočih kršitev.

Zaupnik ves čas postopka (in tudi po koncu postopka s prijavo) **varuje identiteto prijavitelja** v skladu z ZZPri.

ZUNANJA PRIJAVA KRŠITEV

Prijavitelj informacijo o kršitvi poda neposredno z uporabo zunanje poti za prijavo, če:

- notranja pot za prijavo ni vzpostavljena,
- notranje prijave ne bi bilo mogoče učinkovito obravnavati,
- prijavitelj meni, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov.

25 organov za zunanjo prijavo, ki prijave obravnavajo v skladu s svojimi pristojnostmi na način in po postopku, opredeljenemu v področnih predpisih (t. i. hibridni pristop).

ORGANI ZA ZUNANJO PRIJAVO

1. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
2. Agencija za trg vrednostnih papirjev
3. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence
4. Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa
5. Agencija za zavarovalni nadzor
6. Agencija za javni nadzor nad revidiranjem
7. Banka Slovenije
8. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
9. Finančna uprava Republike Slovenije
10. Tržni inšpektorat Republike Slovenije
11. Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
12. Informacijski pooblaščenec
13. Inšpekcija za informacijsko varnost
14. Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost
15. Inšpekcija za varstvo pred sevanji
16. Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
17. Inšpektorat Republike Slovenije za delo
18. Inšpektorat za javni sektor
19. Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor
20. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo
21. Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke
22. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
23. Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
- 24. Slovenski državni holding**
- 25. Komisija za preprečevanje korupcije**

JAVNO RAZKRITJE KRŠITEV

Prijavitelj, ki javno razkrije informacije o kršitvi, je upravičen do zaščite po ZZPri, če:

- je najprej podal notranjo ali zunanjo prijavo, pa v **treh mesecih** od prijave ni bil sprejet noben ustrezen ukrep za odpravo kršitve;
- ima utemeljene razloge za domnevo, da lahko kršitev pomeni neposredno ali očitno nevarnost za javni interes, zlasti pa nevarnost za življenje, javno zdravje in varnost, ali če obstaja tveganje nepopravljive škode, ali da v primeru zunanje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov, ali pa je zaradi posebnih okoliščin primera le malo možnosti, da bo kršitev ustrezno obravnavana, zlasti ko bi se dokazi lahko skrili ali uničili, ali ko bi se organ za zunanjo prijavo nedovoljeno dogovarjal s storilcem kršitve ali je vpleten v kršitev.

PREPOVED POVRAČILNIH UKREPOV

Povračilni ukrep je vsako neposredno ali posredno dejanja ali opustitev dejanja v delovnem okolju, ki je posledica notranje ali zunanje prijave ali javnega razkritja in ki povzroči ali lahko povzroči prijavitelju neupravičeno škodo.

Prepovedani so vsakršni povračilni ukrepi zoper prijavitelja. Kot povračilni ukrep se štejeta tudi **grožnja** s povračilnim ukrepom ali **poskus** povračilnega ukrepa.

ZZPri v 19. členu primeroma našteva različne oblike povračilnih ukrepov, ki vključujejo tako ukrepe, povezane z odpovedjo delovnega razmerja, kot šikaniranje, spravljanje v manj ugoden položaj in sprožanje zlonamernih postopkov zoper prijavitelja.

ZAŠČITNI IN PODPORNİ UKREPI PO ZZPri

- prepoved razkritja identitete prijavitelja in zaupnost (6. člen ZZPri);
- izključitev odgovornosti glede razkritja (21. člen ZZPri);
- sodno varstvo inčasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (22. člen ZZPri);
- brezplačna pravna pomoč (23. člen ZZPri);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (24. člen ZZPri);
- psihološka podpora (25. člen ZZPri).

ZAŠČITA IDENTITETE PRIJAVITELJA

Nihče ne sme razkriti identitete prijavitelja brez njegovega izrecnega soglasja nikomur, razen zaupniku in organu za zunanjo prijavo. To velja tudi za vse druge informacije, iz katerih je mogoče neposredno ali posredno sklepati o identiteti prijavitelja.

Za dokumente in drugo gradivo v zvezi s prijavo se do konca postopka ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Podatki o identiteti prijavitelja tudi po koncu postopka s prijavo niso informacija javnega značaja. Ta določba velja tudi v primeru, ko je dokumentarno gradivo odstopljeno drugemu organu v pristojno obravnavo.

Prekrškovne določbe.

Kdaj lahko zaupnik razkrije identiteto prijavitelja?

Identiteta prijavitelja se lahko razkrije **v treh primerih**:

- če se prijavitelj strinja z razkritjem (zaupnik oziroma uradna oseba zaprosi za soglasje);
- če to zahteva državni tožilec, kadar je to nujno potrebno zaradi preiskovanja kaznivih dejanj (o razkritju identitete tožilstvu je prijavitelj predhodno obveščen);
- če to zahteva sodišče, ko je to potrebno zaradi sodnih postopkov, vključno s sodnimi postopki zaradi zaščite pravice osebe, ki jo prijava zadeva (o razkritju identitete sodišču je prijavitelj predhodno obveščen).

Ne glede na navedeno **ne sme** nihče razkriti identitete prijavitelja, če bi razkritje ogrozilo življenje ali resno ogrozilo javni interes, varnost ali obrambo države.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI GLEDE RAZKRITJA

Prijavitelj, ki informacije o kršitvah prijavi ali javno razkrije v skladu z ZZPri, ne krši nobene omejitve ali prepovedi glede **razkritja informacij** in ne nosi nobene odgovornosti, povezane s takšno prijavo ali javnim razkritjem, pod pogojem, da ni prijavil ali javno razkril neresničnih informacij in je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da je bila prijava ali javno razkritje takšnih informacij nujna za razkritje kršitve na podlagi zakona.

Prijava ali javno razkritje informacij, ki vključujejo **poslovne skrivnosti**, ni protipravno, ne glede na določbe zakona, ki ureja poslovno skrivnost, če ju prijavitelj prijavi ali razkrije v skladu z ZZPri. V morebitnih postopkih zoper prijavitelja zaradi **obrekovanja, kršitve avtorskih pravic, kršitve zaupnosti informacij, kršitve pravil o varstvu podatkov ali odškodninskih zahtevkov**, prijavitelj ne nosi nobene odgovornosti zaradi prijav ali javnih razkritij na podlagi ZZPri.

Izjeme: tajni podatki, poklicne skrivnosti.

POTRDILO KOMISIJE O UPRAVIČENOSTI DO ZAŠČITE

Komisija za preprečevanje korupcije prijavitelju za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov izda potrdilo o upravičenosti do zaščite po drugem odstavku 20. člena ZZPri, s katerim prijavitelj samostojno uveljavlja svoje pravice pred drugimi institucijami:

- sodno varstvo inčasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (sodišče);
- brezplačna pravna pomoč (sodišče);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (Zavod RS za zaposlovanje).

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

LETNO POROČANJE PODATKOV

Zavezanec **do 1. marca** tekočega leta za prejšnje leto Komisiji za preprečevanje korupcije poroča o številu prejetih, anonimnih in utemeljenih prijav ter o številu obravnavanih povračilnih ukrepov, v poročilu pa navede tudi podatek o zaupniku.

Poroča se preko **elektronskega obrazca**, ki je dostopen na spletni strani Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INTEGRITETA

»integriteta« je pričakovano delovanje ter odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena **v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi**

INTEGRITETA

V zvezi z integriteto je sodišče že zavzelo enotno stališče ter v več sodnih odločbah pojasnilo, da je zakonodajalec pojma »pričakovano delovanje« in »integriteta« **pustil vsebinsko odprta in prepustil njuno vsebinsko opredelitev Komisiji za preprečevanje korupcije. Zato lahko sodišče v njeno razlago lahko poseže le, če presodi, da glede na ustaljene metode prava temu pojmu take vsebine ni mogoče dati.**

Trenutno imamo 29 pravnomočnih ugotovitev kršitev integritete za 30 opredeljenih ravnanj in 30 obravnavanih oseb.

PODROČJA, ki so najbolj izpostavljena tveganjem za kršitve integritete

- Postopki izbire članov nadzornih svetov in uprav; uradnikov na položaju (npr. postopek uradniškega sveta); zaposlovanja na nivoju vodenja strateških služb družb, direktorotov na državni ravni, družbe in javni zavodi na lokalni ravni
- Področje izvajanja javnih naročil in drugih postopkov razdeljevanja javnih sredstev (javni razpisi)
- Področje naročanja storitev zunanjih strokovnjakov, svetovalcev (npr. odvetniške storitve)

RAVNANJA, KI PREDSTAVLJAJO KRŠITEV INTEGRITETE

- izdaja dovoljenja za opravljanje zakonsko prepovedane dejavnosti
- kršitev zakonskih določb in pravil internih aktov iz naslova razkritja poslovne skrivnosti
- najem odvetniških storitev v primerih zastopanja funkcionarja, poslovodne osebe kot fizične osebe, pri odvetniških pisarnah, družbah, ki že zastopajo subjekt, pri katerem oseba opravlja funkcijo
- nedovoljeno vplivanje v postopkih – kjer oseba nima pristojnosti, pooblastil
- nerazkritje potrebnih pojasnil/informacij delodajalcu (iz zasebne sfere – neizpolnjevanje obveznosti do države)
- prirejanje javnega razpisa – merila in kriteriji
- privilegiranje točno določenega ponudnika, kandidata in nespoštovanje zakonskih določb
- zavajanje Komisije ali drugih subjektov javnega sektorja (oviranje Komisije pri izvajanju zakonskih nalog) in zavajanje javnosti

OPREDELJENO RAVNANJE	ŠTEVILO RAVNANJ
dovoljenje za opravljanje zakonsko prepovedane dejavnosti	2
kršitev zakonskih določb in pravil internih aktov (razkritje poslovne skrivnosti)	2
najem odvetniških storitev	5
nedovoljeno vplivanje/vplivanje izven svojih pristojnosti	8
Nerazkritje potrebnih pojasnil/informacij delodajalcu (iz zasebne sfere – neizpolnjevanje obveznosti do države)	1
prirejanje javnega razpisa	1
privilegiranje	5
privilegiranje in nespoštovanje zakonskih določb	1
zavajanje	4
zavajanje Komisije (oviranje Komisije pri izvajanju zakonskih nalog) in zavajanje javnosti	1
SKUPAJ	30

STATUS OBRAVNAVANE OSEBE	ŠTEVILO
član organa nadzora	2
član nadzornega sveta družbe v lasti RS	2
funkcionar	18
član sveta BS (viceguverner BS)	1
državni sekretar	3
minister	2
občinski svetnik	1
župan	10
podžupan	1
generalni sekretar stranke (pred ZIntPK-C)	1
generalni sekretar stranke	1
javni uslužbenec	2
javni uslužbenec	2
poslovodna oseba	6
direktor javnega gospodarskega zavoda	2
direktor javnega podjetja	1
direktor javnega zavoda	1
ravnatelj javnega zavoda	2
uradnik na položaju	1
direktor občinske uprave	1
SKUPAJ	30

POSLEDICE KRŠITEV

- **novela ZSDH-1 (konec leta 2022)** vsebuje določbe v povezavi s sankcijami glede pravnomočno ugotovljenih kršitev integritete
- SDH pri glasovanju o kandidatih **za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države** lahko glasuje le za kandidate, ki med drugim zadostijo merilu, da Komisija za njih s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete.
- Za **člana nadzornega sveta SDH (predlaga pristojno ministrstvo Vladi RS, ta predlaga Državnemu zboru RS)** je lahko izvoljen, kdor izpolnjuje tudi pogoj in merilo, da Komisija zanj s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete.
- član nadzornega sveta SDH je na predlog Vlade RS odpoklican (odpokliče Državni zbor), če pri svojem ravnanju na kakršen koli način krši integriteto, kar Komisija ugotovi s pravnomočnim aktom.

POSLEDICE KRŠITEV

- **Zakon o zdravstveni dejavnosti (ZZdej) – 28.a člen:** Član sveta zavoda, ki ni predstavnik delavcev zavoda ter direktor javnega zdravstvenega zavoda mora izpolnjevati pogoj: ga odlikuje osebna integriteta in poslovna etičnost ter Komisija za preprečevanje korupcije zanj s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete.
- **Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI):**
- **59.a člen** – tretja alineja: Svet javnega vrtca ali šole **mora** (pred potekom mandata) razrešiti ravnatelja: če ravnatelj pri svojem delu krši zakon, kar je ugotovljeno s pravnomočno odločbo pristojnega državnega organa,
- **53.a člen: Minister zavrne soglasje k imenovanju ravnatelja, če** ugotovi obstoj razlogov iz **tretje**, šeste ali sedme alineje prvega odstavka 59.a člena tega zakona.

Hvala !